

Bijlage bij notitie

“Eigen bijdrage Wmo: een andere koers”

Gemeente Weert
Mei 2017

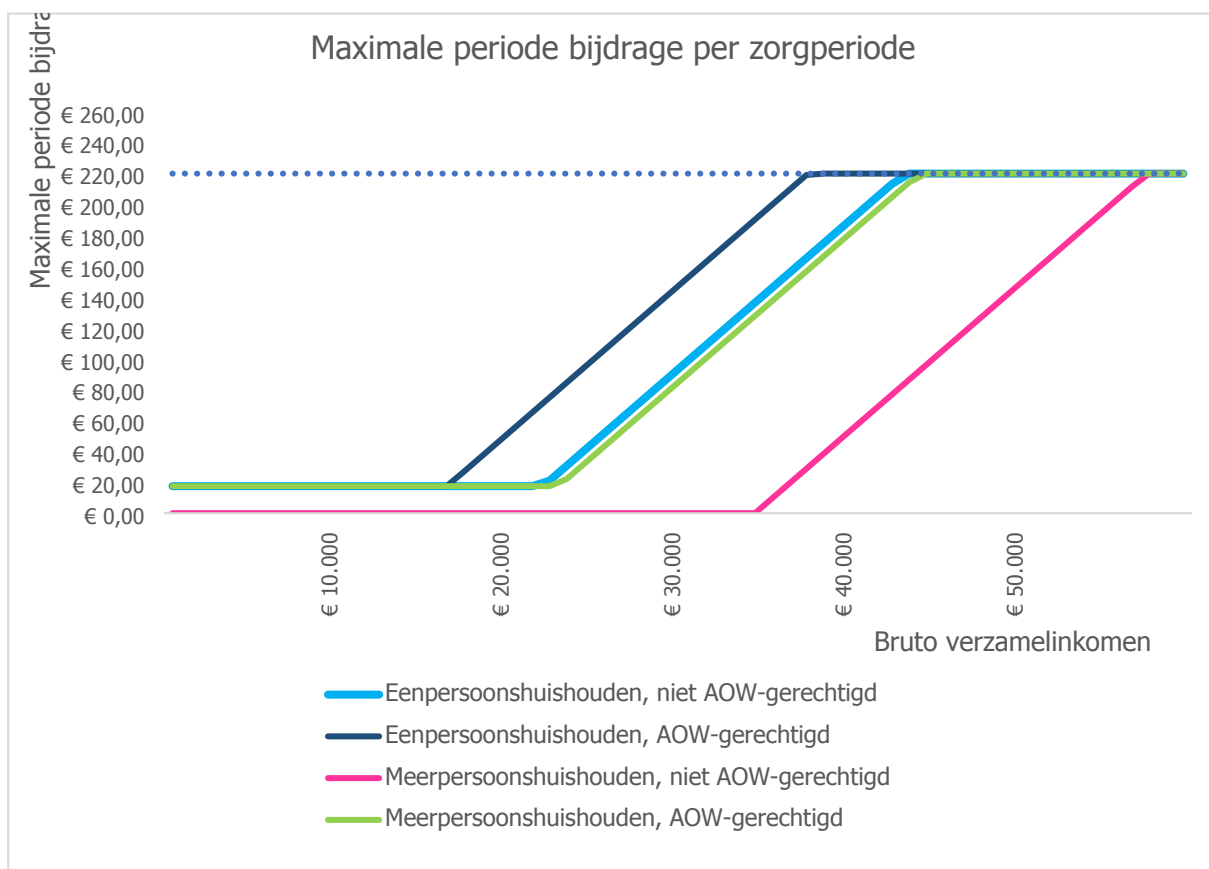
Inhoud

Samenvatting.....	3
1. Aanleiding.....	5
2. Toelichting Eigen Bijdrage systematiek	6
2.1 Hoe werkt de eigen bijdrage-systematiek?	6
2.2 Stapeling: samenloop Wlz en Zvw en anti-cumulatiebeding	10
3. Eigen bijdragen beleid Wmo gemeente Weert	11
3.1 Beleidslijn.....	11
3.2 Overzicht Wmo-gebruikers	11
3.3 Inkomsten uit eigen bijdrage Wmo	12
4. Aanpassen Eigen bijdrage Wmo gemeente Weert.....	13
4.1 Effecten van de parameters.....	13
4.2 Uitgewerkte scenario's en hun effecten	15
4.3 Advies college: scenario 3	16
4.4 Kanttekeningen bij het rekenmodel.....	16
Bijlage 1 Tabel kostprijs per type Wmo-voorziening.....	18
Bijlage 2 Onderleggers bij het rekenmodel	19
Bijlage 3 Doorrekening van de 3 scenario's.....	20

Samenvatting

In de (landelijke) media duiken sinds de invoering van de Wmo 2015 berichten op dat de eigen bijdrage Wmo die mensen moeten betalen in diverse gemeenten fors gestegen is. Hoge kosten in de zorg zouden volgens deze berichtgevingen ertoe kunnen leiden dat inwoners afzien van door de gemeente georganiseerde zorg. Daarbij maken de media geen onderscheid tussen eigen bijdrage Wmo of Wlz of het eigen risico in de zorg. De eigen bijdrage Wmo is vaak maar een relatief beperkt onderdeel van de zorgkosten. Toch heeft de gemeente met het eigen bijdrage beleid een instrument in handen om (groepen) inwoners in meer of mindere mate te ondersteunen.

Wettelijk is vastgelegd dat de hoogte van de eigen bijdrage wordt bepaald aan de hand van vijf parameters (A tot en met E). Daarbij wordt onderscheid gemaakt in 4 klantgroepen: een- en meerpersoonshuishoudens, wel of niet AOW-gerechtigd. Zie onderstaande grafiek:

A: maximale periode bijdrage

C: marginaal tarief

B: inkomensafhankelijke grens

D: minimabeleid

E: kostprijs van een voorziening (€ 220,- per periode is fictief gemiddelde van de zorgkosten per periode in de gemeente Weert)

De rijksoverheid stelt de maximale hoogte van de parameters A, B en C vast. Gemeenten mogen hiervan afwijken, maar alleen in het voordeel van de inwoners en alleen procentueel, dus voor alle klantgroepen in gelijke mate. Uitzondering hierop is het minimabeleid (parameter D), waar men voor bepaalde klantgroepen de eigen bijdrage op nul mag zetten. Op Prinsjesdag 2016 heeft het rijk dat gedaan voor de klantgroep "meerpersoonshuishoudens niet AOW-gerechtigd": tot de inkomensafhankelijke grens (B: € 35.000) hoeft deze groep vanaf 2017 geen eigen bijdrage te betalen.

De gemeente bepaalt zelf welk deel van de kostprijs (E) als basis voor de berekening van de eigen bijdrage wordt gebruikt. (maximaal wat de gemeente er zelf voor betaalt).

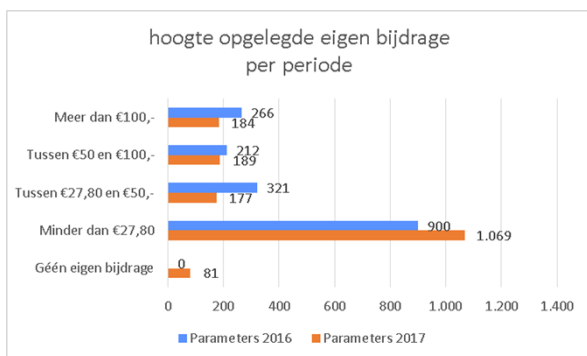
De gemeente Weert heeft tot nu toe het landelijk beleid als uitgangspunt gehanteerd. De inkomsten uit de eigen bijdrage Wmo bedroegen in 2016 circa € 940.000 euro en dalen als gevolg van de landelijke bijstelling naar ongeveer € 700.000 in 2017.

De gemeente kan aan elk van de 5 "knoppen" (parameters) draaien. Daarmee wordt telkens een andere doelgroep ontzien. De combinatie van die parameters kan die effecten nog versterken.

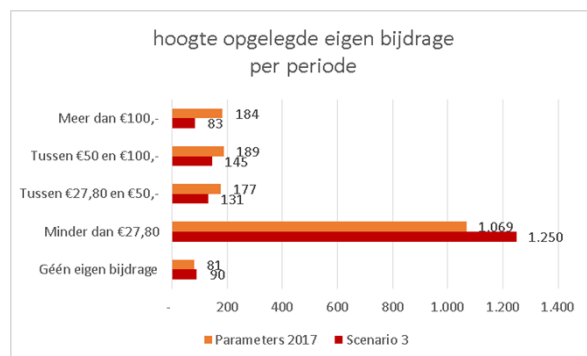
Het college legt de raad een drietal scenario's voor:

1. Handhaven van het huidige beleid;
2. Volledig afschaffen van de eigen bijdrage;
3. Aanpassen naar draagkracht: lastenverlichting voor iedereen, laagste inkomens gaan er het meest op uit.

Als we de scenario's toepassen op de Wmo-gebruikers 2016, dan zijn de effecten op de periodebijdrage als volgt:

Scenario 1: handhaven huidige beleid

Scenario 3: nieuwe koers

Scenario 2 is niet in een grafiek weergegeven: alle 1699 huishoudens met een maatwerkvoorziening in 2016 gaan naar de categorie "geen eigen bijdrage".

Het college adviseert de raad om te kiezen voor scenario 3: alle inkomens vanaf 130% van het sociaal minimum profiteren van de bijstelling, de laagste inkomens gaat er het meest op vooruit.

Daarbij wordt aangetekend dat we in deze notitie rekenen met de Wmo populatie 2016 (inwoners van de gemeente Weert die in 2016 gebruik maakten van de Wmo). Om de effecten van de voorgestelde wijzigingen in beeld te brengen is gewerkt met een rekenmodel. Een model is een vereenvoudigde weergave van de werkelijkheid. Dit betekent dat cijfers uit de berekening niet per definitie overeenkomen met de werkelijkheid. Wel geeft het model weer welke soort effecten zich voor doen en in welke mate. Dus wel richting, maar geen exacte aantallen. Vanaf 2018 gaan we werken met cliëntprofielen. De kostprijs per profiel is dan de kostprijs van de voorziening die wordt doorberekend (parameter E). In het rekenmodel is het effect hiervan neutraal verondersteld.

Gelet op bovenstaande is het van belang om als het eigen bijdrage beleid wordt aangepast, goed te monitoren wat dit daadwerkelijk betekent voor de diverse groepen inwoners en voor de inkomsten van de gemeente en indien nodig tijdig bij te stellen.

1. Aanleiding

In de (landelijke) media duiken sinds de invoering van de Wmo 2015 berichten op dat de eigen bijdrage Wmo die mensen moeten betalen in diverse gemeenten fors gestegen is. Hoge kosten in de zorg zouden volgens deze berichtgevingen ertoe kunnen leiden dat inwoners afzien van door de gemeente georganiseerde zorg. Daarbij maken de media geen onderscheid tussen eigen bijdrage Wmo of Wlz of het eigen risico in de zorg.

Een hoge eigen bijdrage kan voor mensen aanleiding zijn om af te zien van zorg. Dat is op zichzelf niet erg, als inwoners er dan voor kiezen om het zelf op te lossen. Lukt dat echter niet, dan blijven deze inwoners verstoken van zorg. Problemen blijven dan bestaan en mogelijk worden ze nog erger. Afzien van zorg is dus zorgwekkend en ongewenst.

Of en hoe dit in de gemeente Weert speelt, weten we niet. Het blijkt heel moeilijk te zijn om signalen over mogelijke zorgmijding boven tafel te krijgen. Via cliëntorganisaties als het Wmo-platform, het Lokaal Zorgvrageroverleg en het Cliëntenplatform Minima zijn weinig tot geen signalen binnengekomen. Er hebben zich bijna geen inwoners gemeld met vragen of klachten over de eigen bijdrage Wmo.

Landelijk zijn pogingen gedaan om te achterhalen of en zo ja hoe groot de zorguitval als gevolg van (te) hoge eigen bijdrage is. Uit die onderzoeken komt niet naar voren dat er veel zorguitval is als gevolg van een hoge(re) eigen bijdrage.

Dat er door de overgang van taken vanuit de AWBZ naar de gemeente voor mensen iets veranderd is in de eigen bijdrage ligt echter voor de hand. Alleen al omdat gemeenten over het algemeen de daadwerkelijke kostprijs als basis voor de eigen bijdrage nemen en niet – zoals bij de AWBZ gebruikelijk was – een fictief uurtarief. Bovendien zijn de landelijke compensatieregelingen voor chronisch zieken en gehandicapten die tot 2015 bestonden inmiddels vervallen. Daarom nemen we in deze notitie ons beleid ten aanzien van de eigen bijdragen Wmo onder de loep. En komen we met mogelijke scenario's waaruit de raad een keuze kan maken.

Deze notitie gaat over de eigen bijdrage Wmo, dus over volwassenen (18 plus) en niet voor de eigen bijdrage voor jeugdigen. Voor de Jeugdhulp geldt geen eigen bijdrage en Jeugdhulp blijft in deze notitie buiten beschouwing.

Leeswijzer

In paragraaf 2 gaan we in op de eigen bijdrage-systematiek: hoe werkt het, wat zijn de achterliggende gedachten, welke beleidsruimte heeft de gemeente en welke spelregels horen daarbij? Vervolgens lichten we in paragraaf 3 het huidige gemeentelijke beleid ten aanzien van de Wmo eigen bijdrage toe. De eigen bijdrage Wmo wordt bepaald aan de hand van een vijftal parameters ("knoppen"). In paragraaf 4 wordt beschreven wat de effecten zijn van het draaien aan de "knoppen" (parameters) op verschillend samengestelde huishoudens en inkomensgroepen. Tot slot leggen we de raad een aantal scenario's voor in paragraaf 5, rekening houdend met flankerend beleid en geeft het college een advies.

2. Toelichting Eigen Bijdrage systematiek

2.1 Hoe werkt de eigen bijdrage-systematiek?

2.1.1 Inleiding

Voor ieder huishouden dat gebruik maakt van een Wmo-maatwerkvoorziening geldt een maximale eigen bijdrage per zorgperiode. Een jaar bestaat uit 13 periodes van vier weken. In een huishouden kunnen meerdere mensen een Wmo-maatwerkvoorziening ontvangen. Ook kan één persoon meerdere maatwerkvoorzieningen ontvangen. Ongeacht de omvang van het totale zorggebruik betaalt een huishouden nooit méér dan de maximale periode bijdrage. De hoogte van de bijdrage wordt bepaald op basis van drie factoren:

- I. De leefsituatie van de inwoner(s)
- II. Het zorggebruik van de inwoner(s)
- III. De door de gemeente gestelde parameters

Ad I: De leefsituatie betreft de gezinssamenstelling, (wel of niet AOW-gerechtigd) en het jaarinkomen van huishouden. Op de leefsituatie heeft de gemeente invloed.

Ad II: Het zorggebruik is afhankelijk van persoonlijke factoren, welke niet in alle gevallen door de gemeente, maar ook niet door de inwoner zelf, kunnen worden beïnvloed.

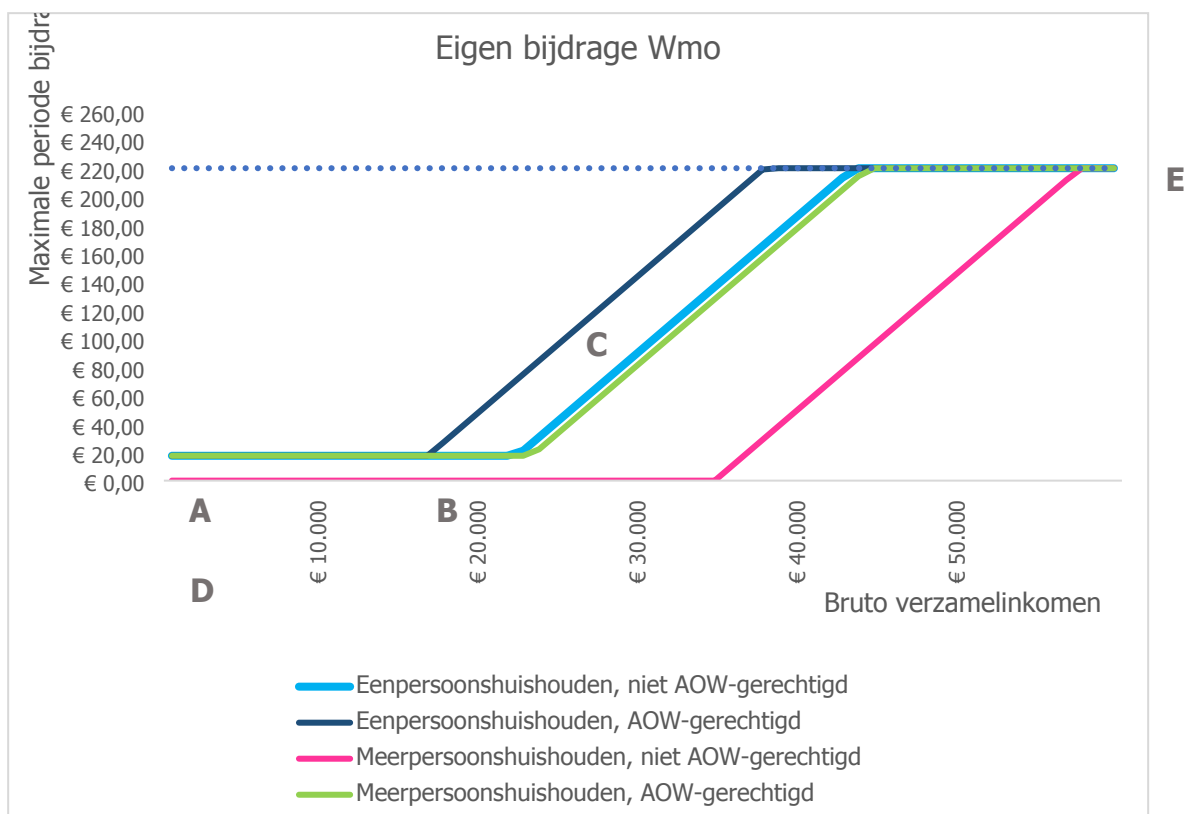
Ad III: Wettelijk is vastgelegd dat de hoogte van de eigen bijdrage voor de Wmo wordt bepaald aan de hand van vijf parameters (A tot en met E, zie hieronder) Jaarlijks stelt het rijk de hoogte van deze parameters vast. Op basis van de gezinssamenstelling, de leeftijd en het zorggebruik van een huishouden, bepaalt het CAK aan de hand van de vijf parameters op basis van het inkomen van het huishouden hoe hoog de eigen bijdrage Wmo is. Het innen van de eigen bijdrage loopt via het CAK. Gemeenten mogen niet vragen naar het inkomen van inwoners en het al dan niet toekennen van maatwerkvoorzieningen mag geen relatie hebben met het inkomen. Tijdens het keukentafelgesprek wordt de eigen bijdrage systematiek uitgelegd en via de website van het CAK kunnen mensen aan de hand van hun inkomensgegevens zelf berekenen wat hun maximale eigen bijdrage Wmo per zorgperiode wordt.

Bij het bepalen van de parameters wordt onderscheid gemaakt in vier klantgroepen: een- en meerpersoonshuishoudens, wel of niet AOW-gerechtigd. Dit wordt gedaan omdat een bruto inkomen afhankelijk van leeftijd en gezinssamenstelling leidt tot een ander netto besteedbaar inkomen, vanwege diverse regelingen (belasting en dergelijke) maar ook vanwege te verwachten kosten in bepaalde levensfasen. Met andere woorden: er wordt rekening gehouden met de draagkracht van het huishouden.

Op de hoogte van de eigen bijdrage Wmo kan de gemeente wél invloed uitoefenen, zie paragraaf 2.1.3.

2.1.2 Toelichting parameters

De wijze waarop de eigen bijdrage Wmo wordt berekend voor de verschillende klantgroepen wordt weergegeven in onderstaande grafiek:

A: maximale periode bijdrage
 B: inkomensafhankelijke grens
 C: marginaal tarief
 D: minimale bijdrage
 E: kostprijs van een voorziening (€ 220,- per periode is fictief gemiddelde van de zorgkosten per periode in de gemeente Weert)

Maximale periode bijdrage (A) <de vier afzonderlijke lijnen per klantgroep>

Dit betreft het maximale bedrag dat een huishouden per periode betaalt voor de verstrekte maatwerkvoorziening. Een huishouden betaalt nooit meer voor een maatwerkvoorziening dan het voor hen geldende maximale bedrag per zorgperiode, ongeacht de totale kosten van de verstrekte maatwerkvoorziening.

Omdat de eigen bijdrage inkomensafhankelijk is, is de maximale periode bijdrage voor inkomens boven de inkomensafhankelijke grens hoger dan voor inkomens die zich onder de deze grens bevinden. Tot aan de inkomensafhankelijke grens geldt voor alle huishoudens binnen een klantgroep dezelfde maximale periode bijdrage. Vanaf 2017 is het startbedrag (de laagste maximale periodebijdrage) voor alle klantgroepen € 17,50, met uitzondering van de meerpersoonshuishoudens, niet AOW-gerechtigd, die vrijgesteld zijn van eigen bijdrage tot een inkomen van € 35.000.

Landelijk zijn de startbedragen voor inkomens tot aan de inkomensafhankelijke grens als volgt gewijzigd:

	2015 & 2016	2017
EP- (Eenpersoonshuishouden, niet AOW gerechtigd)	€ 19,40	€ 17,50
EP+ (Eenpersoonshuishouden, AOW gerechtigd)	€ 19,40	€ 17,50
MP- (Meerpersoonshuishouden, niet AOW gerechtigd)	€ 27,80	€ 0,00
MP+ (Meerpersoonshuishouden, AOW gerechtigd)	€ 27,80	€ 17,50

Inkomensafhankelijke grens (B) <de 'knik' in de lijn>

De inkomensafhankelijke grens bepaalt het omslagpunt vanaf waar de maximale periode bijdrage stijgt naarmate het inkomen toeneemt. Dit omslagpunt is punt B in bovenstaande grafiek en verschilt per klantgroep. Is het inkomen van een huishouden hoger dan de inkomensafhankelijke grens, dan gaat het huishouden naar rato meer aan kosten betalen. Dat het verschil bij elke klantgroep op een ander punt ligt, komt omdat er rekening gehouden wordt met de draagkracht van de klantgroep.

De inkomensafhankelijke grenzen per type huishouden zijn landelijk vastgesteld per 2015. Vanaf 2017 zijn deze grenzen verhoogd, zodat meer inkomens in aanmerking komen voor een lagere maximale periode bijdrage (A). Het gaat hierbij om het verzamelinkomen op huishoudenniveau. Het verzamelinkomen wordt door de belastingdienst vastgesteld op het totaal van het inkomen uit werk of een uitkering, het inkomen uit aandelen en dividenden en opbrengsten uit beleggingen en spaargeld. Voor het berekenen van de eigen bijdrage in enig jaar wordt het verzamelinkomen van twee jaar eerder gebruikt (dus: verzamelinkomen 2015 is de basis voor het berekenen van de hoogte van de eigen bijdrage 2017).

	2015 & 2016	2017
EP- (Eenpersoonshuishouden, niet AOW gerechtigd)	€ 22.486	€ 22.632
EP+ (Eenpersoonshuishouden, AOW gerechtigd)	€ 16.887	€ 17.033
MP- (Meerpersoonshuishouden, niet AOW gerechtigd)	€ 28.117	€ 35.000
MP+ (Meerpersoonshuishouden, AOW gerechtigd)	€ 23.374	€ 23.525

Het marginaal tarief (C) <de steilheid van de stijgende lijn>

Het marginaal tarief bepaalt de mate van stijging van de eigen bijdrage op basis van het inkomen. Het marginaal tarief wordt uitgebeeld door de steilheid (C) van de grafiek. Een hoog marginaal tarief betekent dat er relatief grotere verschillen zijn in de maximale periode bijdrage tussen lagere en hogere inkomens.

Het marginaal tarief is per 2015 vastgesteld op 15%. Per 2017 is deze naar beneden bijgesteld op 12,5%. Dit houdt in dat de eigen bijdrage minder snel stijgt met het inkomen vanaf de inkomensafhankelijke grens (B).

	2015 & 2016	2017
Voor alle huishoudens	15,0%	12,5%

Minimabeleid (D) <vrijstelling van eigen bijdrage: de roze lijn MP+>

De gemeente kan er voor kiezen om inwoners tot een bepaald inkomensniveau volledig vrij te stellen van een eigen bijdrage. De inkomensgrens moet voor alle klantgroepen afzonderlijk worden bepaald, in tegenstelling tot de overige parameters, die voor alle klantgroepen in gelijke mate moeten worden bijgesteld. Op Prinsjesdag 2016 heeft het rijk besloten om de meerpersoonshuishoudens niet AOW-gerechtigd (MP+) vrij te stellen van eigen bijdrage Wmo tot een inkomensgrens van € 35.000,-. Voor deze groep huishoudens bedraagt de eigen bijdrage in 2017 nul euro (zie punt D in de grafiek).

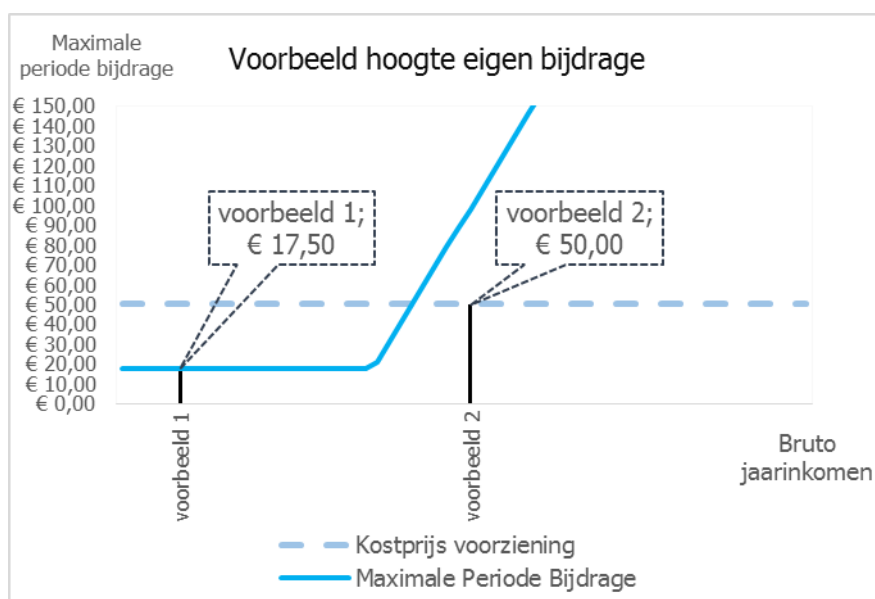
Kostprijs van een voorziening (E) <stippellijn>

Binnen de Wmo 2015 is wettelijk vastgelegd dat er twee soorten eigen bijdragen gevraagd kunnen worden voor ondersteuning vanuit de Wmo: de eigen bijdrage voor een maatwerkvoorziening, én de eigen bijdrage voor een algemene voorziening. Voor 2015 kende de Wmo geen wettelijke bepaling ten aanzien van eigen bijdragen voor algemene voorzieningen. Het beleid ten aanzien van de eigen bijdrage voor algemene voorzieningen (en ten aanzien van algemene voorzieningen in het algemeen) is nog in voorbereiding. Deze bijdrage is alleen verschuldigd als een inwoner gebruik maakt van de algemene voorziening en wordt geïnd door de aanbieder van de algemene voorziening (vaak niet de gemeente, maar bijvoorbeeld Tafeltje Dekje).

Bij het bepalen van de hoogte van de eigen bijdrage speelt naast de leefsituatie van een huishouden (parameters A t/m D), ook het zorggebruik (E) een rol. Enerzijds betaalt een huishouden nooit meer dan de voor hen geldende maximale periode bijdrage. Anderzijds betaalt een huishouden nooit meer dan de kostprijs van de voorziening, oftewel het bedrag dat de gemeente aan zorgaanbieders betaalt. Zie het volgende voorbeeld ter verduidelijking:

Voorbeeld 1: De maximale periode bijdrage van een huishouden bedraagt €17,50 en de kostprijs van de voorziening is €50,- per zorgperiode: een huishouden betaalt €17,50 (de maximale periode bijdrage).

Voorbeeld 2: De maximale periode bijdrage van een huishouden bedraagt €100,- en de kostprijs van de voorziening is €50,- per zorgperiode: een huishouden betaalt €50,- (de kostprijs van de voorziening).

De kostprijs verschilt per type voorziening en is afhankelijk van de tarieven die met zorgaanbieders zijn overeengekomen. Ook de wijze waarop de kostprijs wordt doorberekend verschilt per type voorziening. Hoe de kostprijs per voorziening in de gemeente Weert gebeurt, wordt toegelicht in hoofdstuk 3.

De gemeente kan ervoor kiezen om het bedrag dat aan de inwoner wordt doorberekend voor een voorziening lager vast te stellen. De kosten voor de gemeente echter blijven ongewijzigd en bedragen de feitelijke kosten aan de zorgaanbieder. Ook kan de gemeente ervoor kiezen om het aantal zorgperiodes dat een inwoner aan eigen bijdrage is verschuldigd voor eenmalige voorzieningen lager vast te stellen. In alle gevallen geldt dat de gemeente nooit meer aan eigen bijdrage mag opleggen dan de kostprijs van voorziening. Een huishouden betaalt nooit meer dan punt E in de grafiek.

Hierbij moet worden vermeld dat de kostprijs van een voorziening (E) per huishouden verschilt en sterk afhankelijk is van de persoonlijke situatie van een inwoner. Zo ontvangt bijvoorbeeld een huishouden 4 uur individuele begeleiding per week en een ander 1 uur per week. De gemiddelde kostprijs per

huishouden (E) zoals deze in de grafiek is uitgebeeld betreft een fictief gemiddelde kostprijs per periode, op basis van het aantal gemiddelde uren Wmo-begeleiding individueel en Hulp bij het Huishouden zorg-in-natura in 2016. Het CAK heeft overigens aangegeven dat in de gemeente Weert meer dan 80% van de klanten een eigen bijdrage tot maximaal 100 euro per vier weken betaalt, waarbij wijzigingen in de kostprijs niet zullen leiden tot wijziging in de eigen bijdrage.

2.1.3 Beleidsruimte gemeente eigen bijdrage Wmo

De rijksoverheid stelt de maximale hoogte van de parameters vast A, B en C vast. Gemeenten mogen hiervan afwijken, maar alleen in het voordeel van de inwoners en alleen procentueel, dus voor alle klantgroepen in gelijke mate. Verder mag de gemeente ervoor kiezen om een bepaalde klantgroep tot een bepaald inkomen vrij te stellen van eigen bijdrage (parameter D). Dat mag per klantgroep een andere grens zijn, dus dat hoeft niet procentueel voor alle groepen gelijk te zijn. Het rijk heeft landelijk een keuze gemaakt in het minimale beleid: de klantgroep meerpersoonshuishoudens niet AOW gerechtigd (MP+) hoeft tot een inkomen van € 35.000 geen eigen bijdrage te betalen. Hier moet de gemeente zich verplicht aan houden.

Daarnaast bepaalt de gemeente parameter E, de kostprijs, waarop de eigen bijdrage wordt berekend. Wettelijk is alleen vastgelegd dat deze niet hoger mag zijn dan wat de gemeente er daadwerkelijk voor betaalt. Natuurlijk mag de kostprijs die wordt doorberekend aan de inwoner wel lager zijn dan de kostprijs die de gemeente ervoor betaalt. (Voorheen werd bijvoorbeeld in de AWBZ voor begeleiding een fictief uurtarief van € 14,20 gehanteerd).

2.2 Stapeling: samenloop Wlz en Zvw en anti-cumulatiebeding

De kosten die inwoners verschuldigd zijn in verband met de eigen bijdrage in de Wmo, zijn vaak niet de enige zorgkosten waarmee inwoners worden geconfronteerd. Met name chronisch zieken en gehandicapten hebben daarnaast te maken met het wettelijk eigen risico in de Zorgverzekeringswet (tenminste € 385,- per jaar). Daarnaast kan het zijn dat inwoners gebruik maken van algemene voorzieningen. Voor algemene voorzieningen is geen toestemming ("indicatie") van de gemeente nodig. Wel mag de aanbieder van algemene voorzieningen een eigen bijdrage aan de deelnemers vragen. Zoals eerder aangegeven is het beleid ten aanzien van de eigen bijdrage voor algemene voorzieningen nog in voorbereiding.

	Zorgverzekeringswet (Zvw)	Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)	Wet langdurige zorg (Wlz)
Eigen risico	€ 385,- per jaar	Niet van toepassing	Niet van toepassing
Eigen bijdrage zorgkosten	% van de kosten	% van de kosten	Hoge of lage eigen bijdrage
Bijdrage algemene voorzieningen	Niet van toepassing	Verschilt per voorziening	Niet van toepassing

Anti-cumulatiebeding en voorrangsregels

Wettelijk is vastgelegd dat er op de eigen bijdragen voor zorg een anti-cumulatiebeding van toepassing is. Dit betekent dat de eigen bijdragen voor Wmo en Wlz niet afzonderlijk worden berekend, maar gezamenlijk. Een huishouden betaalt dus nooit meer dan de maximaal toegestane eigen bijdrage als percentage van het inkomen (anti-cumulatiebeding).

Om te bepalen welke eigen bijdrage het eerst wordt geïnd, wordt gekeken naar de voorrangsregels. De regels zijn:

1. Wlz intramuraal gaat voor Wmo, en:

2. Wmo gaat voor Wlz extramuraal (modulair pakket thuis).

Dit betekent dat de eigen bijdrage Wmo voor gaat op en in mindering gebracht wordt op de eigen bijdrage voor het modulair pakket thuis in de Wlz. Wanneer een persoon echter een intramurale eigen bijdrage voor de Wlz verschuldigd is, gaat deze voor op de bijdrage Wmo. En in het geval dat beide partners een intramurale bijdrage verschuldigd zijn (op grond van de Wlz dan wel voor beschermd wonen in de Wmo) wordt de gezamenlijke bijdrage naar rato over de beide partners verdeeld.

Het CAK maakt deze berekening en past daarbij de voorrangsregels toe.

3. Eigen bijdragen beleid Wmo gemeente Weert

3.1 Beleidslijn

In de gemeente Weert wordt voor het vaststellen van de eigen bijdrage Wmo uitgegaan van de landelijk vastgestelde parameters A tot en met D. Parameter E, de kostprijs per voorziening, wordt per voorziening op verschillende wijze bepaald, afhankelijk van het soort voorziening. Hieronder wordt dit kort toegelicht. Over het algemeen wordt de kostprijs die de gemeente betaalt, gebruikt als door te berekenen kostprijs aan de inwoner.

Het bedrag dat per voorziening wordt doorberekend voor de vaststelling van de eigen bijdrage verschilt per type voorziening. Ook de wijze van aanlevering van gegevens verschilt per voorziening. Deze verschillende inningsystematieken staan samengevat in bijlage 1.

ZIN (Zorg in natura)

Voor zorg-in-natura Wmo begeleiding wordt de kostprijs bepaald aan de hand van het aantal daadwerkelijk geleverde uren per zorgperiode. De zorgaanbieders leveren deze informatie aan bij het CAK per zorgperiode (13 perioden per jaar). Een huishouden betaalt enkel een eigen bijdrage, indien er daadwerkelijk uren hulp is geboden in een zorgperiode. Voor hulp bij het huishouden wordt een vaste eigen bijdrage per zorgperiode opgelegd, dus niet op uurbasis, maar op basis van het met de aanbieder overeengekomen tarief voor het resultaat "schoon en leefbaar huis".

PGB's (Persoonsgebonden budget)

Bij PGB's voor Wmo-begeleiding en hulp bij het huishouden levert de gemeente de informatie aan bij het CAK. Hiervoor geldt dat zolang huishoudens gebruikmaken van de voorziening, zij per periode een vast bedrag zijn verschuldigd. Specifiek voor deze PGB's geldt dat er een jaarbedrag aan de inwoner wordt toegekend. De eigen bijdrage die de inwoner hierover verschuldigd is, wordt verspreid over het aantal zorgperiodes in het jaar (13).

Hulpmiddelen en voorzieningen

Ook bij de huur van hulpmiddelen en voorzieningen wordt er een vast bedrag per periode doorberekend aan het huishouden, zolang het huishouden er gebruik van maakt. Voor eenmalige woningaanpassingen en vervoersvoorzieningen wordt de totale kostprijs van de voorziening door de gemeente aan het CAK doorgegeven. Het huishouden betaalt het totale bedrag in termijnen af, zolang de voorziening is afbetaald. De kosten hiervan verschillen sterk per voorziening (bijvoorbeeld van een autoaanpassing of woonaanpassing). Voor rolstoelvoorzieningen is het vragen van een eigen bijdrage wettelijk niet toegestaan.

Hierbij geldt steeds dat de eigen bijdrage niet hoger kan zijn dan de voor dat huishouden geldende maximale eigen bijdrage, ook als de gemeente een hogere kostprijs betaalt voor de voorziening.

3.2 Overzicht Wmo-gebruikers

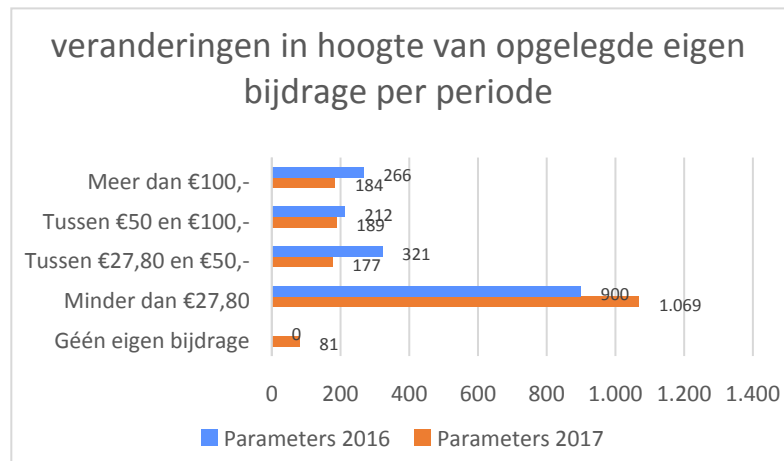
In 2016 waren er 1699 huishoudens die gebruik maakten van de Wmo en dus een eigen bijdrage verschuldigd konden zijn. Zoals eerder uitgelegd bepaalt het CAK op basis van de parameters en het inkomen (van 2 jaar terug) van de inwoner hoe hoog de eigen bijdrage is. In 2016 zijn de Wmo-gebruikers als volgt verdeeld over de klantgroepen en inkomenscategorieën:

Inkomenscategorie	Niet AOW gerechtigd		Inkomenscategorie	AOW-gerechtigd	
	Eén persoons	meer persoons		Eén persoons	meer persoons
minimum	277	20	AOW	207	22
Inkomens-afhankelijke grens	158	61	Inkomens-afhankelijke grens	256	69
modaal	56	30	AOW + €10.000	270	78
overig	15	19	overig	100	61
	506	130		833	230
	636			1063	

Op basis van de voor 2016 geldende parameters en de betreffende persoonlijke situatie van de huishoudens waren zij totaal circa €940.000 over 2016 verschuldigd. 53% van deze huishoudens betaalt niet meer dan €27,80 per zorgperiode. 16% van deze leefeenheden betaalt meer dan €100 per maand aan eigen bijdrage per zorgperiode.

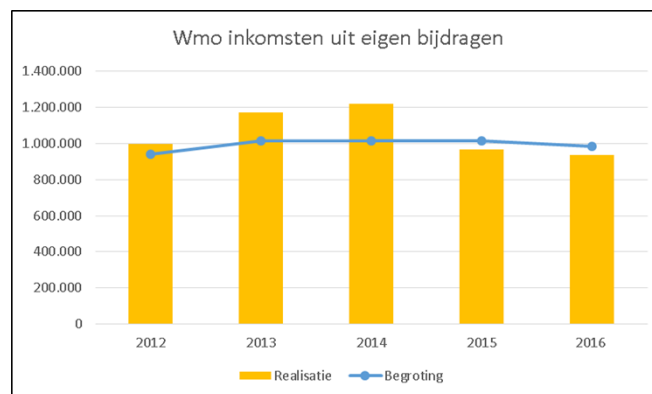
In 2017 is de maximale periode bijdrage verlaagd. Op basis van het huidige aantal Wmo-inwoners zorgt dit voor de volgende

verschuivingen: 5% van de inwoners worden vrijgesteld van een eigen bijdrage. Het gaat hierbij om meerpersoonshuishoudens met een verzamelinkomen van minder dan € 35.000 op jaarbasis. 68% van alle huishoudens betaalt niet meer dan €27,80 per zorgperiode. 11% van alle huishoudens wordt meer dan €100,- per zorgperiode aan eigen bijdrage opgelegd.

3.3 Inkomsten uit eigen bijdrage Wmo

Onderstaande grafiek laat de inkomsten uit eigen bijdragen zien. Er kan niet worden onderscheiden welke inkomsten betrekking hebben op de Wmo oude taken (hulp bij het huishouden, woon- en vervoersvoorzieningen en hulpmiddelen) en de Wmo nieuwe taken (begeleiding individueel, begeleiding groep, kortdurend verblijf). Daarom wordt de totaal ontvangen eigen bijdrage Wmo in onderstaande grafiek gepresenteerd. De grafiek toont de inkomsten die in een jaar zijn ontvangen. De opgelegde eigen bijdragen over dat jaar wijken daarvan af. Dit komt doordat in voor diverse maatwerkvoorzieningen de aanbieder eerst de geleverde uren moet doorgeven aan het CAK. Het CAK int vervolgens de eigen bijdrage bij de inwoner. De inkomsten lopen daarom altijd iets achter op de opgelegde eigen bijdragen.

De inkomsten uit eigen bijdragen over 2016 zijn iets lager dan 2015, door daling van het aantal Wmo-voorzieningen en het achterlopen van de inningen op de opgelegde bedragen. Een deel van de inkomsten uit eigen bijdragen in 2015 heeft nog betrekking op voorzieningen in 2014, toen de omvang van de opgelegde eigen bijdragen hoger was.

Zoals al eerder aangegeven zijn de maximale periodebijdragen over 2017 landelijk lager vastgesteld en is één klantgroep tot een bepaald inkomen vrijgesteld van de eigen bijdrage Wmo. Dit zal effect hebben op de inkomsten uit eigen bijdragen, die naar verwachting zullen dalen van € 967.000 in 2016 naar € 700.000 voor 2017 en verder.

4. Aanpassen Eigen bijdrage Wmo gemeente Weert

4.1 Effecten van de parameters

Zoals in paragraaf 2 is uitgelegd wordt aan de hand van de situatie van de inwoner en het zorggebruik de eigen bijdrage voor de Wmo bepaald aan de hand van 5 parameters. Deze parameters mag de gemeente – in het voordeel van de inwoner en voor alle klantgroepen in gelijke mate– aanpassen. Elke parameter heeft een effect, dat voor sommige groepen sterker is dan voor andere groepen. Door parameters te combineren kan dat effect nog versterkt of verzacht worden. Natuurlijk heeft elke bijstelling van parameters ook invloed op de inkomsten uit eigen bijdrage.

Globaal zijn de effecten van de parameters als volgt:

Parameter	Omschrijving	Effect voor burger	Effect voor de gemeente
A Maximale periode bijdrage	Huishoudens betalen nooit meer dan de voor hen geldende maximale periode bijdrage. De hoogte hiervan verschilt op basis van het inkomen, vermogen, gezinssituatie en leeftijd.	Een verlaging betekent dat voor alle huishoudens een lager bedrag per zorgperiode wordt opgelegd aan eigen bijdrage.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Gericht op alle inkomensgroepen ➤ Laagste mate van invloed op inkomsten uit de eigen bijdrage
B Inkomensafhankelijke grens	Alle huishoudens tot aan de inkomensafhankelijke grens zijn maximaal (A) een vast bedrag verschuldigd. Echter, vanaf de inkomensafhankelijke grens stijgt de maximale hoogte van de eigen bijdrage met het inkomen. De inkomensafhankelijke grens is vastgesteld op (120%+€5.000) en 120% van het bruto sociaal minimum voor niet-pensioengerechtigde en pensioengerechtigde huishoudens respectievelijk.	Een hogere inkomensafhankelijke grens betekent dat minder huishoudens in aanmerking komen voor een hogere eigen bijdrage die afhankelijk is van het inkomen.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Gericht op lage & midden inkomensgroepen ➤ Middelmatige invloed op inkomsten uit de eigen bijdrage
C Marginaal tarief	Dit is de mate van stijging van de eigen bijdrage met het inkomen, vanaf de inkomensafhankelijke grens (B). Deze lineaire toename is voor alle huishoudens gelijk en vastgesteld op 12,5% van het inkomen.	Een lager marginaal tarief zorgt ervoor dat inkomens vanaf de inkomensafhankelijke grens minder aan eigen bijdrage zijn verschuldigd.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Gericht op lage & midden inkomensgroepen ➤ Middelmatige invloed op de inkomsten uit de eigen bijdrage
D Minimabeleid	Huishoudens tot een bepaalde mate van inkomen kunnen volledig worden ontzien in de kosten van een eigen bijdrage.	Een minimabeleid zorgt ervoor dat minima inkomens géén eigen bijdrage betalen.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Gericht op minima inkomensgroepen ➤ Hoge mate van invloed op de inkomsten uit de eigen bijdrage
E Kostprijs van een voorziening	De gemeente kan ervoor kiezen om de tarieven van de voorziening waarvoor een eigen bijdrage geldt lager vast te stellen dan de kostprijs. Lagere tarieven zorgen ervoor dat minder kosten worden doorberekend aan de burger. Een huishouden betaalt nooit meer dan de kostprijs van de voorziening, ongeacht de hoogte van de eigen bijdrage op basis van het inkomen.	Dit effect komt ten gunste van hogere inkomens. Hoge inkomens kennen namelijk een hogere maximale periode bijdrage, waardoor de kans groter is dat de hoogte van de eigen bijdrage de kostprijs van de voorziening overschrijft.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Gericht op hoge inkomensgroepen ➤ Hoge mate van invloed op de inkomsten uit de eigen bijdrage

Door het combineren van diverse parameters kunnen scenario's worden uitgewerkt. Daarbij gaan we uit van de klantpopulatie 2016. Cijfermatig zijn de mogelijke combinaties voor het bijstellen van de parameters oneindig. Bijvoorbeeld: de maximale periodebijdrage (A) kan verlaagd worden van 17,50 naar 15 euro, of naar 12,50, of naar 10 euro etc. Dat is dan te combineren met het opschuiven van de inkomensgrens (B) voor de te onderscheiden doelgroepen. Dat opschuiven kan met 5%, 10% etc. Al deze combinaties hebben effecten. Het effect van elke afzonderlijke parameter werkt door naar afzonderlijke inkomensgroepen. De combinatie van parameters levert niet direct voor één bepaalde

inkomensgroep extra effect op. Wel kun je door het combineren van het bijstellen van parameters meerdere inkomensgroepen ontzien.

Hoe sterker wordt bijgesteld, hoe minder inkomsten uit eigen bijdrage voor de gemeente. Om te kunnen bepalen wat de optimale combinatie van verlaging van parameters is, om een gewenst effect te bereiken, is het van belang om af te spreken hoeveel minder inkomsten uit de eigen bijdrage de gemeenteraad over heeft voor deze "lastenverlichting". Via een rekenmodel is uitgewerkt wat de optimale combinatie van parameters zou moeten zijn, uitgaande van een budget voor bijstelling van globaal € 200.000 (structureel minder inkomsten). Dat zou betekenen dat de inkomsten uit de eigen bijdrage vanaf 2018 circa € 500.000 per jaar zouden bedragen.

Zoals gezegd is het aantal combinaties en dus het aantal scenario's groot. Met het rekenmodel kunnen de effecten per scenario in beeld worden gebracht voor inwoner en gemeente. Mogelijke scenario's:

1. Maximale eigen bijdrage (huidig beleid);
2. Volledig afschaffen van de eigen bijdrage;
3. Voor een ieder dezelfde maximale periode bijdrage (al dan niet lager dan huidig beleid);
4. De inkomensgrens verhogen (zodat pas bij een hoger inkomen de maximale eigen bijdrage hoeft te worden betaald) en géén eigen bijdragen voor minima inkomens;
5. Voor alle inkomensgrenzen een %korting op de eigen bijdrage;
6. Meer evenredigheid tussen inkomens, door een verlaging van het marginaal tarief;
7. Etc;
8. Etc.

"We hebben de twee uiterste scenario's doorgerekend (1. handhaven huidig beleid, en 2. de eigen bijdrage volledig afschaffen). Daarnaast hebben we gekeken naar welke inkomensgroepen bij het huidige beleid relatief zwaar worden getroffen. Wij denken dat er een kantelpunt ligt bij de inkomensgrens 130% van het sociaal minimum, omdat er diverse andere regelingen naast de Wmo zijn waar volwassenen een beroep op kunnen doen:

1. De Participatiewet is het vangnet van het sociale zekerheidsstelsel en legt de nadruk op de eigen verantwoordelijkheid van de cliënt; van hem of haar wordt verwacht dat hij/zij zelf in het bestaan kan voorzien door het verrichten van arbeid. De bijstand wordt verleend voor de "noodzakelijke kosten" van het bestaan. Individuele bijzondere bijstand is een vergoeding van de gemeente voor extra kosten die een persoon vanwege bijzondere omstandigheden moet maken. De gemeente oordeelt aan de hand van de omstandigheden en mogelijkheden van de persoon en het gezin of er sprake is van de noodzaak om bijstand te verstrekken. Het gaat hierbij bijzondere kosten die door bijzondere omstandigheden voortvallen, voor bijvoorbeeld chronisch zieken of personen met een hoge leeftijd. Op basis hiervan worden extra kosten voor de eigen bijdrage Wmo vergoed.
2. Deelnemers aan de Collectieve Zorgverzekering Minima (CZM) kunnen kosten besparen van de premie, daar deze regeling een korting geeft op zowel basis- als aanvullende zorgverzekering en er een gemeentelijke bijdrage op de premie wordt gedaan. Daarnaast is er een mogelijkheid tot het gespreid betalen van het wettelijk eigen risico. In gemeente Weert mogen inwoners per 2015 deelnemen aan deze collectieve zorgverzekering als het inkomen niet hoger is dan 130% van de netto bijstandsnorm. Door deze korting worden kwetsbare doelgroepen gedeeltelijk tegemoetgekomen in de eigen bijdrage, die hen wordt opgelegd voor de ontvangen Wmo-ondersteuning, zoals minima inkomens of chronisch zieken. De CZM wordt gekenmerkt door een laagdrempelige toegang tot vergoeding van meerkosten van zorg. Deelnemers aan deze verzekering krijgen de eigen bijdrage Wmo vergoed. Het aantal gebruikers van een Wmo-voorziening dat per februari 2017 is aangesloten op de collectieve compensatieregeling bedraagt circa 990 personen. Dit betekent dat 95% van de Wmo-cliënten die in de categorie tot 130% sociaal minimum inkomen vallen, via de Collectieve Zorgverzekering Minima van de gemeente verzekerd zijn.
3. Indien het wenselijk is dat personen voor wie de premie voor een zorgverzekering in verhouding tot hun inkomen een te zware last vormt, kunnen inwoners in aanmerking komen voor een financiële tegemoetkoming middels de zorgtoeslag. In tegenstelling tot de collectieve zorgverzekering en de bijzondere bijstand, welke beiden door gemeenten worden

afgegeven, is de zorgtoeslag een bijdrage van de overheid. Deze tegemoetkoming komt ten goede van minima huishoudens voor wie de standaardpremie onbetaalbaar is.

Bovenstaande compenserende maatregelen vanuit andere regelgeving, dus niet zijnde de Wmo, gelden over het algemeen voor de doelgroep tot 130% van het sociaal minimum. De groep die daar net buiten valt, kan doordat zij niet in aanmerking komen voor bovenstaande compenserende maatregelen en vaak ook geen aanspraak kunnen maken op huurtoeslag, tegemoetkoming kinderopvang etc. netto minder besteedbaar inkomen overhouden dan de groep tot 130% van het sociaal minimum."

Het basisprincipe van de Wmo gaat ervanuit dat wie zelf voor zijn ondersteuning kan regelen, dit ook doet. Dat regelen kan ook zijn inkopen. Het is daarom niet meer dan redelijk om voor de zorg die gemeente inkoopt en verstrekt een eigen bijdrage te vragen. Iedereen, ongeacht het inkomen, kan (al dan niet tijdelijk) een beroep moeten doen op ondersteuning vanuit de Wmo. Het is daarom redelijk om een eventuele "lastenverlichting" ten goede te laten komen aan alle inwoners met een inkomen hoger dan 130% van het sociaal minimum. Daarom is een scenario uitgewerkt, dat voor alle inwoners een verlaging van de eigen bijdrage tot gevolg heeft. Daarbij zijn de parameters zodanig gekozen dat de groep van 130% van het sociaal minimum tot modaal meer ontzien, dan groep daarboven.

Iets veranderen aan de eigen bijdrage voor de groep tot 130% van sociaal minimum heeft voor maar weinig mensen voordeel: 95% van de Wmo-gebruikers die in aanmerking komen voor de CZM maken daar ook gebruik van. De verzekering vergoedt dus de eigen bijdrage. Een verlaging van de eigen bijdrage voor deze groep verandert niets in het besteedbaar inkomen van de inwoner. Het betekent voor de gemeente wel een forse derving van inkomsten, ook al omdat een groot deel van de Wmo-gebruikers in de laagste inkomensgroepen valt.

De kostprijs E is in het rekenmodel buiten beschouwing gelaten, omdat niet is na te gaan welke inwoners met welk inkomen en zorggebruik gebruik maken van welke voorziening. En er is niet gekozen om – naast de landelijk aangewezen klantgroep – nog een klantgroep vrij te stellen van de eigen bijdrage Wmo (D blijft ongewijzigd).

4.2 Uitgewerkte scenario's en hun effecten

Het college stelt de raad voor om een keuze te maken uit de volgende scenario's:

1. **Handhaven van het huidige beleid:** uitgangspunt bij de Wmo is dat mensen zelf zorgen voor hun participatie. Een bijdrage voor de zorgkosten voor de ondersteuning die de gemeente aanbiedt, past daarbij. Inwoners met een inkomen tot 130% van het sociaal minimum kunnen zich via de CZM verzekeren voor de eigen bijdrage en doen dat ook massaal. De inkomsten uit de eigen bijdrage zijn een goede aanvulling op het rijksbudget voor Wmo. Bovendien zijn er zijn nauwelijks klachten over de eigen bijdrage in onze gemeente. In dit scenario volgen we het landelijke beleid, dat immers "redelijk" is.
2. **Afschaffen van de eigen bijdrage:** mensen die ondersteuning nodig hebben vanwege hun beperking, zouden daarvoor geen eigen bijdrage moeten betalen. Ze hebben al kosten genoeg. In dit scenario zetten we de eigen bijdrage voor alle groepen op €0. Dit betekent dat de inkomsten van de gemeente ook op €0 komen te staan.
3. **Aanpassen naar draagkracht: alle inwoners ontzien, met meeste positieve effect voor de groep "130% tot modaal":** inwoners die een maatwerkvoorziening van de gemeente krijgen, hebben die ook daadwerkelijk nodig. Een bijdrage in de kosten is reëel, maar sommige inkomensgroepen worden harder getroffen dan andere: de groep van 130% van het sociaal minimum tot modaal valt vaak net buiten allerlei regelingen, waardoor ze netto minder overhouden dan huishoudens met een inkomen onder de 130% van het sociaal minimum. Maar ook voor mensen met een modaal inkomen of net daarboven kan de eigen bijdrage Wmo flink doorwerken in het besteedbaar inkomen. Daarom worden in dit scenario de parameters zodanig ingesteld dat de eigen bijdrage voor alle inwoners in meer of mindere mate wordt verlaagd. Het

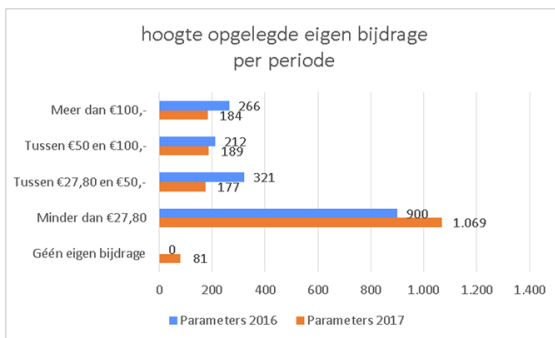
effect zal groter zijn naarmate het inkomen dichterbij 130% van het sociaal minimum ligt en minder naarmate het inkomen daar verder vandaan ligt.

Opmerking bij scenario 3: Via een rekenmodel is uitgewerkt wat de optimale combinatie van parameters zou moeten zijn, uitgaande van een budget voor bijstelling van globaal € 200.000 (structureel minder inkomsten). Dat zou betekenen dat de inkomsten uit de eigen bijdrage vanaf 2018 circa € 500.000 per jaar zouden bedragen. Binnen de Wmo-exploitatie 2018 en verder is hier ruimte voor. De bijstelling bestaat uit het verlagen van parameter A (maximale periodebijdrage) met 10%, het verhogen van B (inkomensafhankelijke grens) met 10% en het verlagen van C (marginaal tarief) met 3,5% naar 9% (zie bijlage voor toelichting). Concreet betekent dit dat meer huishoudens in aanmerking komen voor de laagste periode bijdrage en dat de verschillen in de periode bijdrage tussen lagere en hogere inkomens afnemen.

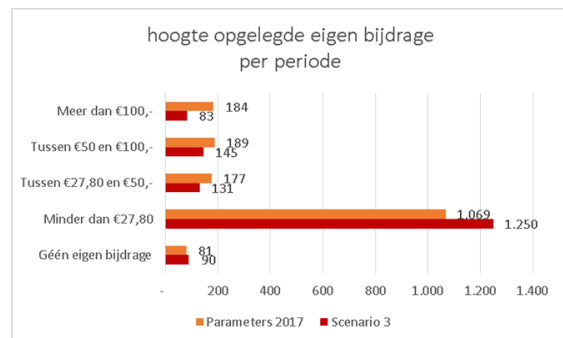
Samengevat:

Scenario	Effect
1: Handhaven huidig beleid	Alleen de landelijke bijstelling werkt door.
2: Afschaffen eigen bijdrage	Alle inkomensgroepen profiteren van dit voorstel in gelijke mate (betalen € 0,-).
3: Aanpassen naar draagkracht	Alle inkomensgroepen vanaf 130% van het sociaal minimum profiteren van dit voorstel, hoe dichterbij de 130% van het sociaal minimum hoe groter het positieve effect van de bijstelling is.

Uit het rekenmodel komen per scenario de volgende verschuivingen voor inwoners naar voren:

Scenario 1: handhaven huidig beleid

Scenario 3: nieuwe koers

Scenario 2 is niet in een grafiek weergegeven: alle 1699 mensen met een maatwerkvoorziening in 2016 gaan naar de categorie "geen eigen bijdrage".

4.3 Advies college: scenario 3

Het college adviseert de raad om te kiezen voor scenario 3 vanaf 2018 en hiervoor als financieel kader te nemen dat de bijstelling maximaal leidt tot € 200.000 minder eigen bijdrage in 2017. De Wmo-exploitatie biedt ruimte om de inwoners die gebruik moeten maken van ondersteuning tegemoet te komen. Tegelijkertijd ligt afschaffen van de eigen bijdrage voor alle groepen niet voor de hand, omdat het eigen bijdrage beleid recht doet aan het principe dat wie voor zichzelf kan zorgen dat ook doet: inwoners dragen bij naar draagkracht. Bovendien blijft er zo ruimte binnen de Wmo-exploitatie om te innoveren en eventuele tegenvallers op te vangen. De inwoners met een inkomen tot 130% van het sociaal minimum betalen geen eigen risico Wmo als zij zich daarvoor via de collectieve zorgpolis (CZM) hebben verzekerd. Met dit scenario worden ook de andere inkomensgroepen tegemoet gekomen. Het effect zal groter zijn naarmate het inkomen dichterbij 130% van het sociaal minimum ligt en minder naarmate het inkomen daar verder vandaan ligt.

4.4 Kanttekeningen bij het rekenmodel

Om de effecten van de voorgestelde wijzigingen in beeld te brengen is gewerkt met een rekenmodel. Een model is een vereenvoudigde weergave van de werkelijkheid. Dit betekent dat cijfers uit de berekening niet per definitie overeenkomen met de werkelijkheid. Wel geeft het model weer welke soort effecten zich voor doen en in welke mate. In de uitwerkingen van de scenario's wordt géén rekening gehouden met een mogelijke toename aan zorgconsumptie. Dit komt omdat een voorspelling van een toename aan zorgconsumptie zeer complex is. Er is gerekend met de klantpopulatie Wmo 2016, dus met die specifieke verdeling naar klant- en inkomensgroepen en zorggebruik. Op basis van de cijfers 2015 en 2016 worden hierin geen grote verschuivingen verwacht. Het rekenmodel gaat er bovendien van uit dat door de invoering van cliëntprofielen (resultaatgerichte inkoop) de eigen bijdrage voor inwoners niet wordt beïnvloed. Het is dan ook van belang om als het eigen bijdrage beleid wordt aangepast, goed te monitoren wat dit daadwerkelijk betekent voor de diverse groepen inwoners. voor de inkomsten uit de eigen bijdrage voor de gemeente en indien nodig tijdig bij te stellen.

Bijlage 1 Tabel kostprijs per type Wmo-voorziening

In onderstaande tabel staat weergegeven door wie de gegevens bij het CAK worden aangeleverd en hoe de kostprijs wordt bepaald.

Soort Wmo voorziening	Kostprijs E	Betaalperiode	Aanlevering gegevens door
Hulp bij het huishouden – zorg in natura	Bedrag per periode (= per 4 weken) = vast tarief.	Eigen bijdrage wordt betaald zolang inwoner huishouden hulp ontvangt.	Aanbieder (aanmelden klant)
Hulp bij het huishouden – persoonsgebonden budget	Bedrag per periode = PGB bestedingen per kalenderjaar / 13 perioden	Eigen bijdrage wordt betaald zolang inwoner huishouden hulp krijgt. Afrekening CAK bij lagere bestedingen dan toegekend PGB vindt pas 6 mnd na afloop van kalenderjaar plaats.	Gemeente
Wmo begeleiding – zorg in natura	Bedrag per periode = werkelijke uren / dagdelen / etmalen x tarief	Eigen bijdrage wordt betaald zolang inwoner begeleiding ontvangt.	Aanbieder (werkelijke uren/ dagdelen/etmalen)
Wmo begeleiding – persoonsgebonden budget	Bedrag per periode = PGB bestedingen per kalenderjaar / 13 perioden	Eigen bijdrage wordt betaald zolang inwoner huishouden hulp krijgt. Afrekening CAK bij lagere bestedingen dan toegekend PGB vindt pas 6 mnd na afloop van kalenderjaar plaats.	Gemeente
Forfaitaire vervoerskostenvergoeding	Bedrag per periode = vergoeding per periode van 4 weken	Eigen bijdrage wordt betaald zolang inwoner de vergoeding ontvangt.	Gemeente
Huur vervoersvoorzieningen (scootmobielen, driewiel fietsen etc)	Bedrag per periode inclusief BTW = huur per periode van 4 weken	Eigen bijdrage wordt betaald zolang inwoner voorziening heeft.	Gemeente
Huur woonvoorzieningen (douchestoel etc)	Huur per periode inclusief BTW = huur per periode van 4 weken	Eigen bijdrage wordt betaald zolang inwoner voorziening heeft.	Gemeente
Eenmalige vervoersvoorzieningen (bv. autoaanpassing, pgb's voor driewiel fiets etc)	Totale kosten inclusief BTW	Kostprijs wordt volledig terugbetaald. Afhankelijk van de maximale periodebijdrage van de inwoner kan dit in 1 periode of meerdere periodes of over meerdere jaren worden terugbetaald.	Gemeente
Eenmalige woonvoorzieningen (traplift, onderhoud, woning-aanpassingen etc)	Totale kosten inclusief BTW	Kostprijs wordt volledig terugbetaald. Afhankelijk van de maximale periodebijdrage van de inwoner kan dit in 1 periode of meerdere periodes of over meerdere jaren worden terugbetaald.	Gemeente

Bijlage 2 Onderleggers bij het rekenmodel

I. Aantal huishoudens Wmo 2016

Inkomenscategorie	éénpersoons- huishouden niet pensioengerechtigd	éénpersoons- huishouden pensioengerechtigd	meerpersoons- huishouden niet pensioengerechtigd	meerpersoons- huishouden pensioengerechtigd	totaal aantal leefeenheden
tot €5000	58	3	0	0	61
€5000-10.000	36	47	0	0	83
€10.000-€12.500	33	39	1	0	73
€12.500-15.000	149	221	4	2	376
€15.000-€16.000	22	82	1	1	106
€ 16.000-17.500	32	103	3	3	141
€ 17.500-20.000	77	140	21	25	263
€ 20.000-22.500	27	72	7	39	145
€ 22.500-25.000	25	38	11	51	125
€ 25.000-30.000	24	51	14	52	141
€ 30.000-35.000	8	11	19	18	56
€ 35.000-40.000	4	6	15	11	36
€ 40.000-45.000	6	9	9	8	32
€ 45.000-50.000	2	7	8	5	22
vanaf € 50.000	3	4	17	15	39
Totaal huishoudens	506	833	130	230	1.699

NB: Gegevens op basis van aangeleverde klanten aan het CAK in 2016 (Bron: Wmo-monitor)

II. Hoogte eigen bijdrage, CAK parameters 2016

Inkomenscategorie	éénpersoons- huishouden niet pensioengerechtigd	éénpersoons- huishouden pensioengerechtigd	meerpersoons- huishouden niet pensioengerechtigd	meerpersoons- huishouden pensioengerechtigd
tot €5000	€ 19,40	€ 19,40	€ 27,80	€ 27,80
€5000-10.000	€ 19,40	€ 19,40	€ 27,80	€ 27,80
€10.000-€12.500	€ 19,40	€ 19,40	€ 27,80	€ 27,80
€12.500-15.000	€ 19,40	€ 19,40	€ 27,80	€ 27,80
€15.000-€16.000	€ 19,40	€ 19,40	€ 27,80	€ 27,80
€ 16.000-17.500	€ 19,40	€ 26,47	€ 27,80	€ 27,80
€ 17.500-20.000	€ 19,40	€ 55,32	€ 27,80	€ 27,80
€ 20.000-22.500	€ 19,56	€ 84,17	€ 27,80	€ 27,80
€ 22.500-25.000	€ 48,41	€ 113,01	€ 27,80	€ 46,56
€ 25.000-30.000	€ 106,10	€ 170,70	€ 48,83	€ 104,25
€ 30.000-35.000	€ 163,79	€ 228,40	€ 106,53	€ 161,95
€ 35.000-40.000	€ 221,48	€ 286,09	€ 164,22	€ 219,64
€ 40.000-45.000	€ 279,18	€ 343,78	€ 221,91	€ 277,33
€ 45.000-50.000	€ 336,87	€ 401,47	€ 279,60	€ 335,02

III. Hoogte eigen bijdrage, CAK parameters 2017

Onderstaande figuur geeft een overzicht van de hoogte van de maximale eigen bijdrage, op basis van de bijgestelde parameters voor 2017 n.a.v. Prinsjesdag.

Inkomenscategorie	éénpersoons- huishouden niet pensioengerechtigd	éénpersoons- huishouden pensioengerechtigd	meerpersoons- huishouden niet pensioengerechtigd	meerpersoons- huishouden pensioengerechtigd
tot €5000	€ 17,50	€ 17,50	€ 0,00	€ 17,50
€5000-10.000	€ 17,50	€ 17,50	€ 0,00	€ 17,50
€10.000-€12.500	€ 17,50	€ 17,50	€ 0,00	€ 17,50
€12.500-15.000	€ 17,50	€ 17,50	€ 0,00	€ 17,50
€15.000-€16.000	€ 17,50	€ 17,50	€ 0,00	€ 17,50
€ 16.000-17.500	€ 17,50	€ 21,99	€ 0,00	€ 17,50
€ 17.500-20.000	€ 17,50	€ 46,03	€ 0,00	€ 17,50
€ 20.000-22.500	€ 17,50	€ 70,07	€ 0,00	€ 17,50
€ 22.500-25.000	€ 40,27	€ 94,11	€ 0,00	€ 31,68
€ 25.000-30.000	€ 88,35	€ 142,18	€ 0,00	€ 79,76
€ 30.000-35.000	€ 136,42	€ 190,26	€ 0,00	€ 127,84
€ 35.000-40.000	€ 184,50	€ 238,34	€ 48,08	€ 175,91
€ 40.000-45.000	€ 232,58	€ 286,41	€ 96,15	€ 223,99
€ 45.000-50.000	€ 280,65	€ 334,49	€ 144,23	€ 272,07

Bijlage 3 Doorrekening van de 3 scenario's

A. Maximale periode bijdrage

Verzamelinkomen	Eenpersoonshuishouden Niet AOW-gerechtigd			Eenpersoonshuishouden AOW-gerechtigd			Meerpersoonshuishouden Niet AOW-gerechtigd			Meerpersoonshuishouden AOW-gerechtigd		
	2017 (scenario 1)	Scenario 3	Korting	2017 (scenario 1)	Scenario 3	Korting	2017 (scenario 1)	Scenario 3	Korting	2017 (scenario 1)	Scenario 3	Korting
tot €5000	€ 17,50	€ 15,75	-€ 1,75	€ 17,50	€ 15,75	-€ 1,75	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 17,50	€ 15,75	-€ 1,75
€5000-10.000	€ 17,50	€ 15,75	-€ 1,75	€ 17,50	€ 15,75	-€ 1,75	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 17,50	€ 15,75	-€ 1,75
€10.000-€12.500	€ 17,50	€ 15,75	-€ 1,75	€ 17,50	€ 15,75	-€ 1,75	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 17,50	€ 15,75	-€ 1,75
€12.500-15.000	€ 17,50	€ 15,75	-€ 1,75	€ 17,50	€ 15,75	-€ 1,75	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 17,50	€ 15,75	-€ 1,75
€15.000-€16.000	€ 17,50	€ 15,75	-€ 1,75	€ 17,50	€ 15,75	-€ 1,75	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 17,50	€ 15,75	-€ 1,75
€ 16.000-17.500	€ 17,50	€ 15,75	-€ 1,75	€ 21,99	€ 15,75	-€ 6,24	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 17,50	€ 15,75	-€ 1,75
€ 17.500-20.000	€ 17,50	€ 15,75	-€ 1,75	€ 46,03	€ 24,50	-€ 21,53	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 17,50	€ 15,75	-€ 1,75
€ 20.000-22.500	€ 17,50	€ 15,75	-€ 1,75	€ 70,07	€ 41,81	-€ 28,26	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 17,50	€ 15,75	-€ 1,75
€ 22.500-25.000	€ 40,27	€ 16,48	-€ 23,79	€ 94,11	€ 59,11	-€ 35,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 31,68	€ 15,75	-€ 15,93
€ 25.000-30.000	€ 88,35	€ 51,09	-€ 37,26	€ 142,18	€ 93,73	-€ 48,45	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 79,76	€ 44,29	-€ 35,47
€ 30.000-35.000	€ 136,42	€ 85,71	-€ 50,71	€ 190,26	€ 128,34	-€ 61,92	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 127,84	€ 78,91	-€ 48,93
€ 35.000-40.000	€ 184,50	€ 120,32	-€ 64,18	€ 238,34	€ 162,96	-€ 75,38	€ 48,08	€ 10,38	-€ 37,70	€ 175,91	€ 113,52	-€ 62,39
€ 40.000-45.000	€ 232,58	€ 154,94	-€ 77,64	€ 286,41	€ 197,57	-€ 88,84	€ 96,15	€ 45,00	-€ 51,15	€ 223,99	€ 148,14	-€ 75,85
€ 45.000-50.000	€ 280,65	€ 189,55	-€ 91,10	€ 334,49	€ 232,19	-€ 102,30	€ 144,23	€ 79,61	-€ 64,62	€ 272,07	€ 182,75	-€ 89,32

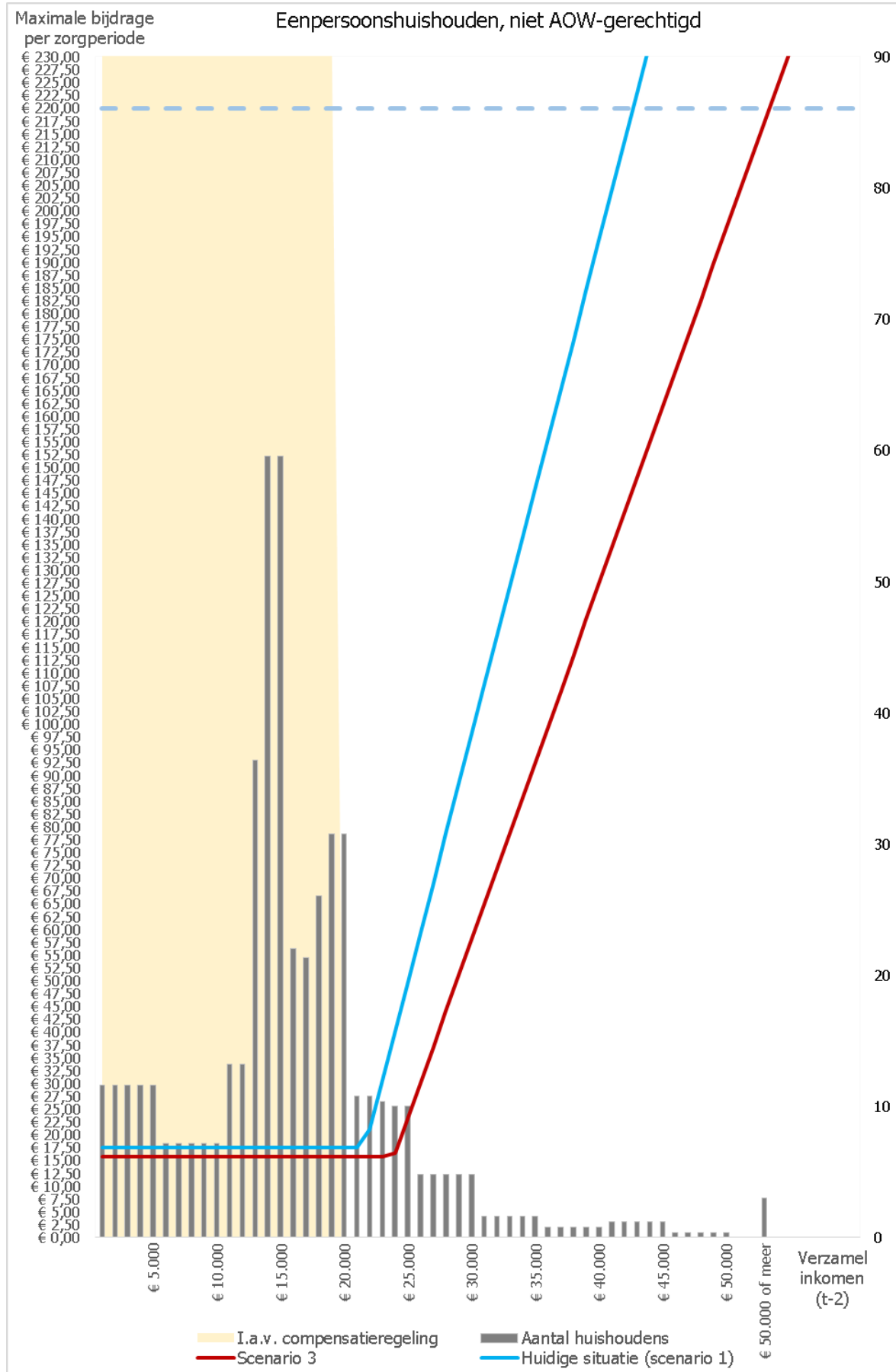
B. Inkomensafhankelijke grens

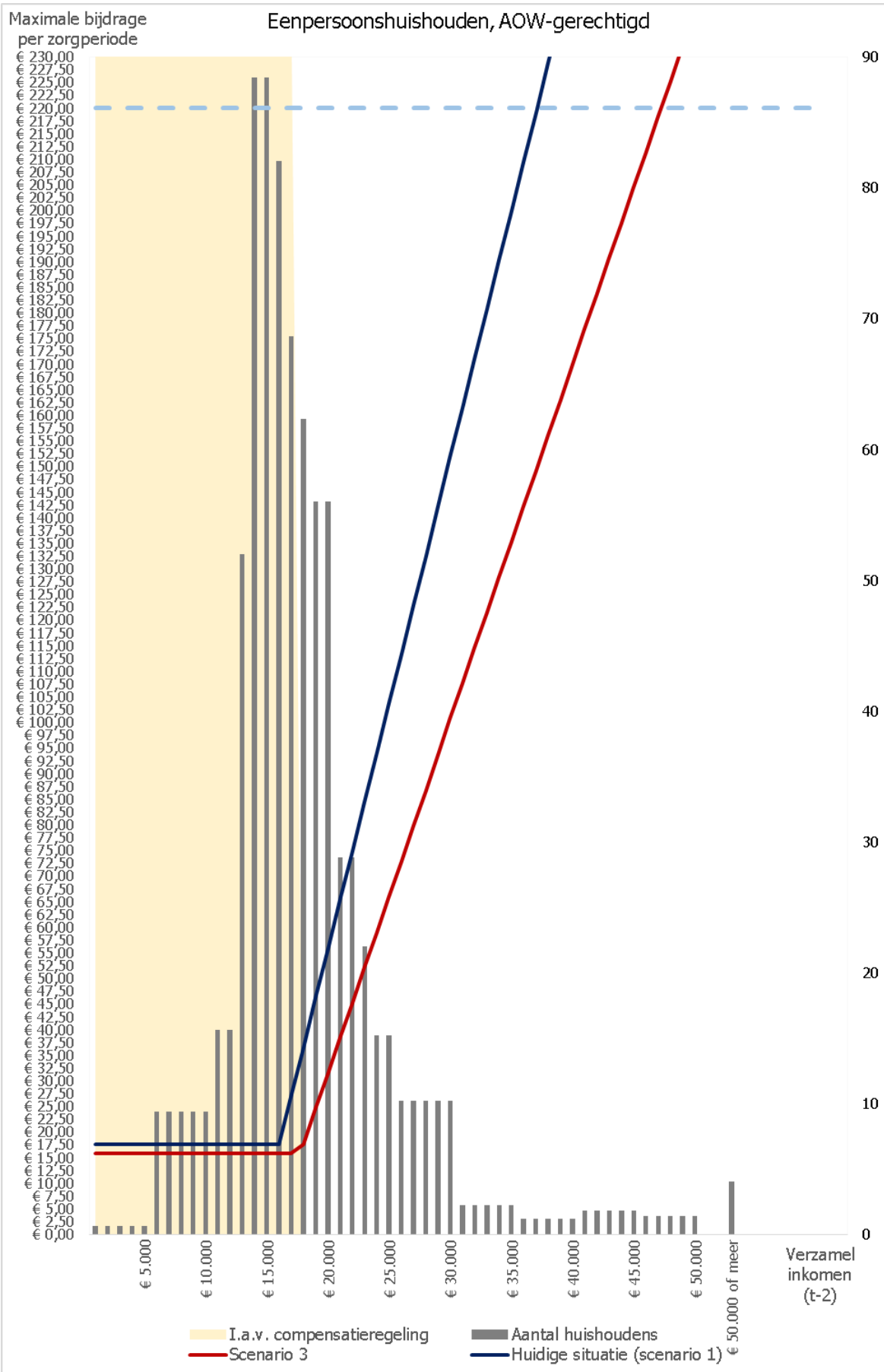
2017 (scenario 1)	Scenario 3	Verschuiving	2017 (scenario 1)	Scenario 3	Verschuiving	2017 (scenario 1)	Scenario 3	Verschuiving	2017 (scenario 1)	Scenario 3	Verschuiving
€ 22.632	€ 24.895	€ 2.263	€ 17.033	€ 18.736	€ 1.703	€ 35.000	€ 38.500	€ 3.500	€ 23.525	€ 25.878	€ 2.353

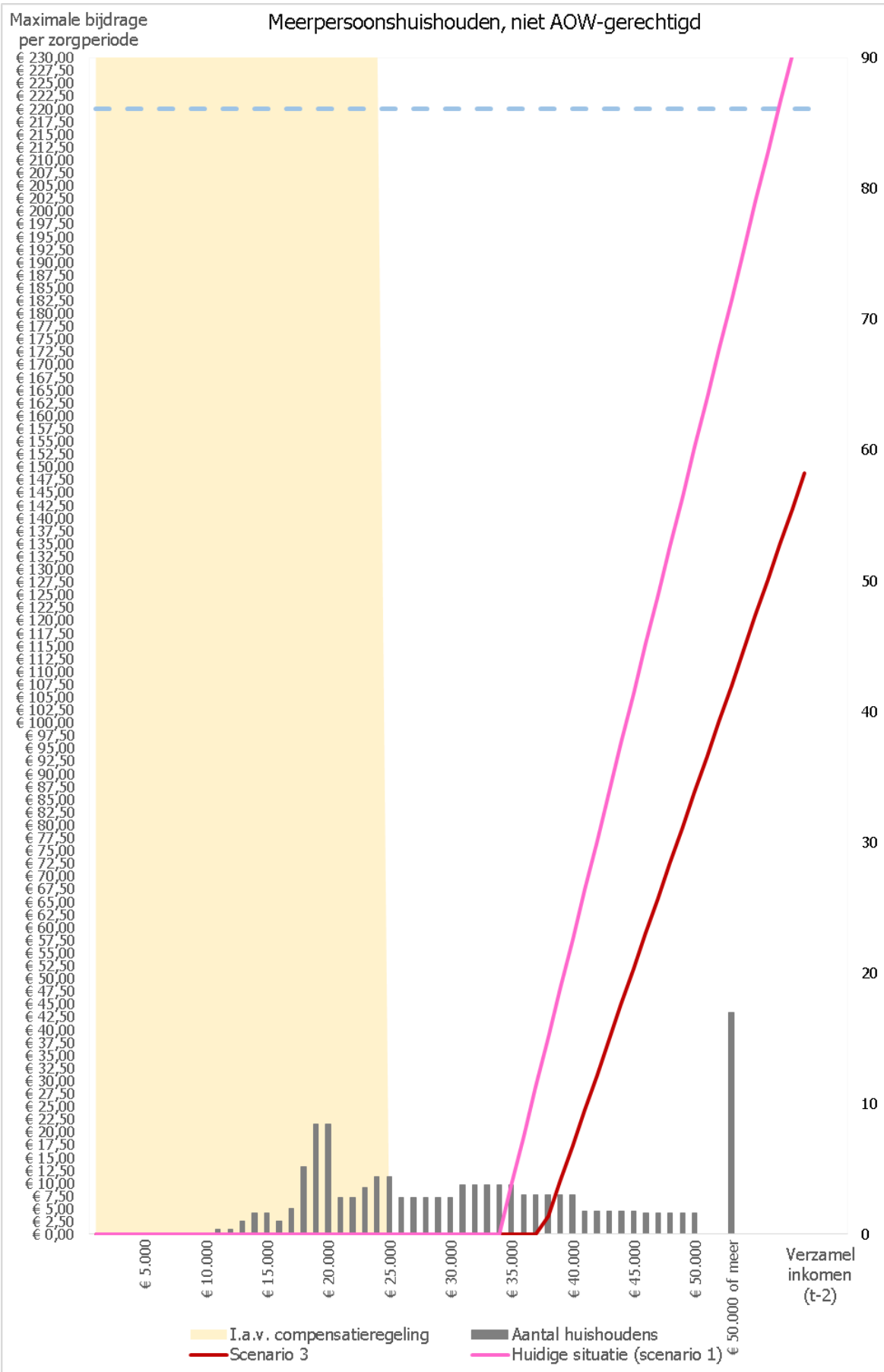
C. Margaal tarief

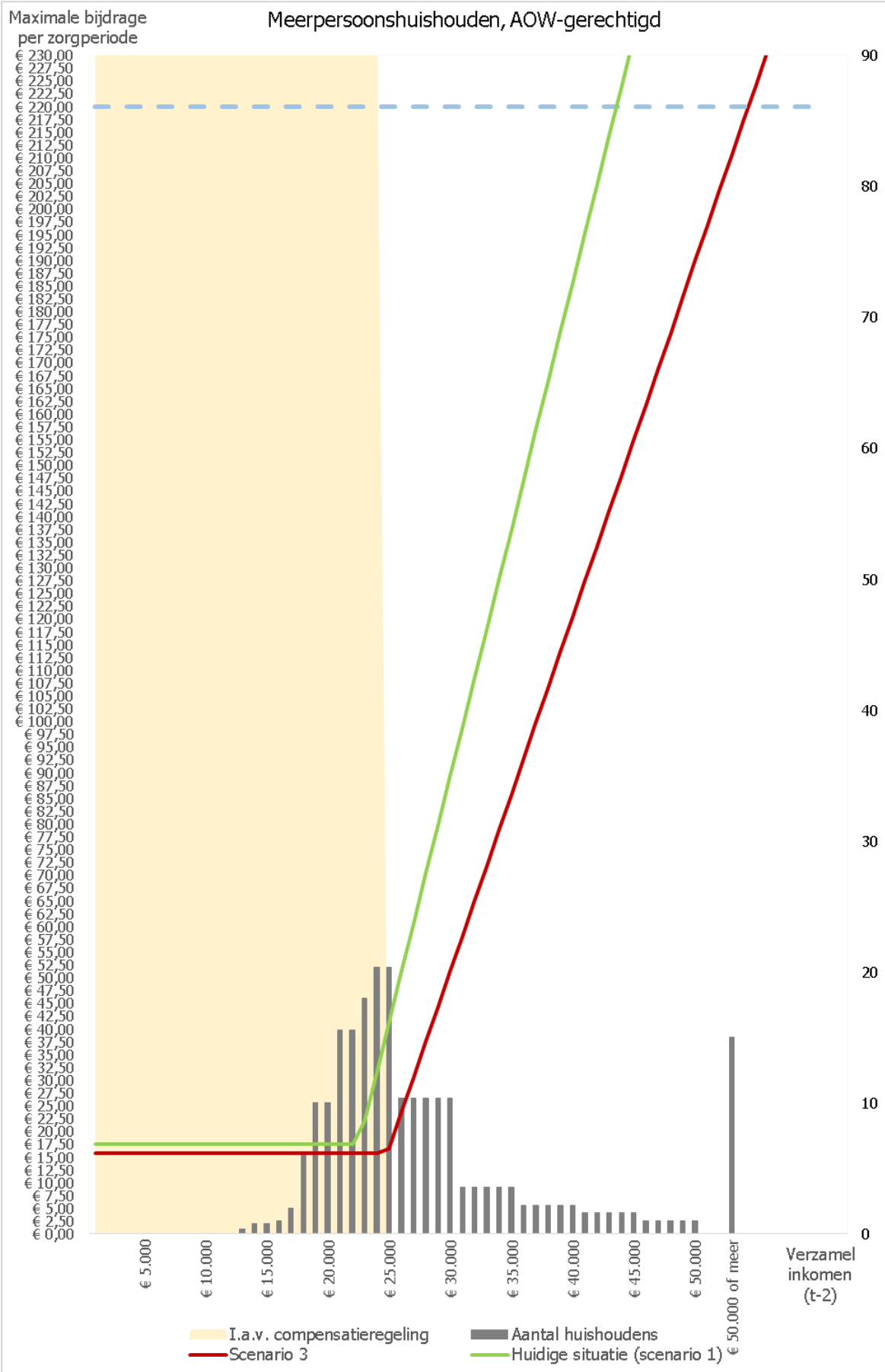
2017 (scenario 1)	Scenario 3	Verschuiving	2017 (scenario 1)	Scenario 3	Verschuiving	2017 (scenario 1)	Scenario 3	Verschuiving	2017 (scenario 1)	Scenario 3	Verschuiving
12,5%	9,0%	-3,5%	12,5%	9,0%	-3,5%	12,5%	9,0%	-3,5%	12,5%	9,0%	-3,5%

Grafieken hoogte eigen bijdrage per klantgroep

Effecten scenario 3 op inkomensgroepen sociaal minimum tot en met modaal per klantgroep

Eenpersoonshuishoudens, niet AOW-gerechtigd

	Verzamel inkomen	Eigen bijdrage 2017	Scenario 3	Eenpersoonshuishouden Niet AOW-gerechtigd		
				korting periode bijdrage	%Effect	Aantal huishoudens
Sociaal minimum	€ 15.034	€ 17,50	€ 15,75	€ 1,75	10%	
130% Sociaal minimum	€ 19.544	€ 17,50	€ 15,75	€ 1,75	10%	
	€ 20.000	€ 17,50	€ 15,75	€ 1,75	10%	31
	€ 21.000	€ 17,50	€ 15,75	€ 1,75	10%	11
	€ 22.000	€ 17,50	€ 15,75	€ 1,75	10%	11
	€ 23.000	€ 21,04	€ 15,75	€ 5,29	25%	10
	€ 24.000	€ 30,65	€ 15,75	€ 14,90	49%	10
	€ 25.000	€ 40,27	€ 16,48	€ 23,79	59%	10
	€ 26.000	€ 49,88	€ 23,40	€ 26,49	53%	5
	€ 27.000	€ 59,50	€ 30,32	€ 29,18	49%	5
	€ 28.000	€ 69,12	€ 37,24	€ 31,87	46%	5
	€ 29.000	€ 78,73	€ 44,17	€ 34,56	44%	5
	€ 30.000	€ 88,35	€ 51,09	€ 37,26	42%	5
	€ 31.000	€ 97,96	€ 58,01	€ 39,95	41%	2
	€ 32.000	€ 107,58	€ 64,94	€ 42,64	40%	2
	€ 33.000	€ 117,19	€ 71,86	€ 45,33	39%	2
	€ 34.000	€ 126,81	€ 78,78	€ 48,02	38%	2
	€ 35.000	€ 136,42	€ 85,71	€ 50,72	37%	2
Modaal	€ 35.498	€ 141,21	€ 89,15	€ 52,06	37%	

Eenpersoonshuishoudens, AOW-gerechtigd

	Verzamel inkomen	Eigen bijdrage 2017	Scenario 3	Eenpersoonshuishouden AOW-gerechtigd		
				korting periode bijdrage	%Effect	Aantal huishoudens
AOW, alleenstaande						
130% Sociaal minimum	€ 13.840	€ 17,50	€ 15,75	€ 1,75	10%	
	€ 17.033	€ 17,50	€ 15,75	€ 1,75	10%	
	€ 18.000	€ 26,80	€ 15,75	€ 11,05	41%	62
	€ 19.000	€ 36,41	€ 17,58	€ 18,84	52%	56
	€ 20.000	€ 46,03	€ 24,50	€ 21,53	47%	56
	€ 21.000	€ 55,64	€ 31,42	€ 24,22	44%	29
	€ 22.000	€ 65,26	€ 38,34	€ 26,91	41%	29
	€ 23.000	€ 74,87	€ 45,27	€ 29,61	40%	22
	€ 24.000	€ 84,49	€ 52,19	€ 32,30	38%	15
AOW + €10.000	€ 24.199	€ 84,49	€ 52,19	€ 32,30	38%	

Meerpersoonshuishouden, niet AOW-gerechtigd

	Verzamel inkomen	Eigen bijdrage 2017	Scenario 3	Meerpersoonshuishouden Niet AOW-gerechtigd		
				korting periode bijdrage	%Effect	Aantal huishoudens
Sociaal minimum	€ 18.772	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	
130% Sociaal minimum	€ 24.404	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	
Inkomensafhankelijke grens	€ 35.000	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	
	€ 36.000	€ 9,62	€ 0,00	€ 9,62	100%	3
	€ 37.000	€ 19,23	€ 0,00	€ 19,23	100%	3
	€ 38.000	€ 28,85	€ 0,00	€ 28,85	100%	3
	€ 39.000	€ 38,46	€ 3,46	€ 35,00	91%	3
	€ 40.000	€ 48,08	€ 10,38	€ 37,69	78%	3
	€ 41.000	€ 57,69	€ 17,31	€ 40,38	70%	2
	€ 42.000	€ 67,31	€ 24,23	€ 43,08	64%	2
	€ 43.000	€ 76,92	€ 31,15	€ 45,77	60%	2
	€ 44.000	€ 86,54	€ 38,08	€ 48,46	56%	2
	€ 45.000	€ 96,15	€ 45,00	€ 51,15	53%	2
	€ 46.000	€ 105,77	€ 51,92	€ 53,85	51%	2
	€ 47.000	€ 115,38	€ 58,85	€ 56,54	49%	2
	€ 48.000	€ 125,00	€ 65,77	€ 59,23	47%	2
Modaal, paar zonder kinderen	€ 48.632	€ 131,08	€ 70,14	€ 60,93	46%	

Meerpersoonshuishouden, AOW-gerechtigd

	Verzamel inkomen	Eigen bijdrage 2017	Scenario 3	Meerpersoonshuishouden AOW-gerechtigd		
				korting periode bijdrage	%Effect	Aantal huishoudens
AOW, paar	€ 19.070	€ 17,50	€ 15,75	€ 1,75	10%	
130% Sociaal minimum	€ 23.526	€ 17,51	€ 15,75	€ 1,76	10%	
	€ 24.000	€ 22,07	€ 15,75	€ 6,32	29%	20
	€ 25.000	€ 31,68	€ 15,75	€ 15,93	50%	20
	€ 26.000	€ 41,30	€ 16,60	€ 24,70	60%	10
	€ 27.000	€ 50,91	€ 23,52	€ 27,39	54%	10
	€ 28.000	€ 60,53	€ 30,44	€ 30,08	50%	10
	€ 29.000	€ 70,14	€ 37,37	€ 32,78	47%	10
AOW + €10.000	€ 29.618	€ 76,09	€ 41,65	€ 34,44	45%	

Bijlage 4 geraadpleegde bronnen

Collegebesluit Vereenvoudiging productcoderingen eigen bijdrage (BW-010060, 2016)

Effecten verruiming eigen bijdrageregeling Wmo (Rijksoverheid, 2014).

www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2014/03/11/effecten-verruiming-eigen-bijdrageregeling-wmo

Factsheet Wmo parameters 1.0 (VNG, 2016) .

www.vng.nl/files/vng/brieven/2016/attachments/20160301_bijlage_factsheet-parameters.pdf.

Kamerbrief over maatregel tegemoetkoming eenverdienerhuishoudens met een chronisch zieke partner (VWS, 2016).

www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2016/10/05/kamerbrief-over-maatregel-tegemoetkoming-eenverdienerhuishoudens-met-een-chronisch-zieke-partner

Normenbrief 1 januari 2017 (Rijksoverheid, 2016).

www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2016/12/1/normenbrief-1-1-2017

Regeling Model Jaarverslaggeving 2015 CAK .

Verlaging eigen bijdrage Wmo in relatie tot de gemeentepolis (BS&F, 2016).

www.bsenf.nl/nieuws/verlaging-eigen-bijdrage-wmo-in-relatie-tot-de-gemeentepolis

Verlaging eigen bijdrage Wmo (VNG, 2016). www.vgn.nl/artikel/24435

Uitvoeringsbesluit Wmo 2015.

Welvaart in Nederland 2016 (CBS, 2016)

Wmo-monitor (CAK, 2016). www.wmo-monitor.nl